



คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๕๗ /๒๕๕๐
เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานีบริการก๊าซรถยนต์

ผู้อุทธรณ์

: ศูนย์บริการรถยนต์ ออลสตาร์คาร์เซอร์วิส
(ห้างหุ้นส่วนจำกัด ออลสตาร์คาร์เซอร์วิส)
โดย นางสาวนนทิวา

หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ

: สำนักงานพลังงานภูมิภาคที่ ๔ (ราชบุรี)

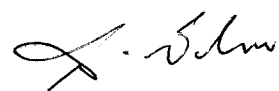
อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ถึงผู้อำนวยการสำนักงานพลังงานภูมิภาคที่ ๔ (ราชบุรี) ร้องขอข้อมูลข่าวสารรายละเอียดของสถานีบริการก๊าซ แอลพีจี พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ ในเขตพื้นที่ของสำนักงานพลังงานภูมิภาคที่ ๔ (ราชบุรี) ที่ขออนุญาตเพิ่มเติมตั้งแต่หลังเดือนกันยายน ๒๕๔๘ จนถึงปัจจุบัน เพื่อนำมาจัดพิมพ์ในหนังสือข้อมูลสถานีบริการก๊าซ แอลพีจี ทั่วประเทศ ที่ผู้อุทธรณ์พิมพ์แจกจ่ายโดยไม่คิดมูลค่าให้แก่ประชาชนผู้ใช้รถยนต์

สำนักงานพลังงานภูมิภาคที่ ๔ (ราชบุรี) มีหนังสือที่ พน ๐๒๐๔.๔/๒๙๘ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๐ ถึงผู้อุทธรณ์ว่า กรมธุรกิจพลังงานได้จัดทำข้อมูลรายชื่อสถานีบริการก๊าซ แอลพีจี ที่มีอยู่ทั่วประเทศ รวมทั้งข้อมูลทางด้านพลังงานเชื้อเพลิงอื่น ๆ เผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ www.doeb.go.th ซึ่งเป็นข้อมูลที่ทันสมัยเป็นปัจจุบัน หากผู้อุทธรณ์ต้องการทราบข้อมูลดังกล่าวผู้อุทธรณ์สามารถดูได้จากเว็บไซต์ข้างต้น

หน้า ๑ ใน ๕ หน้า

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๐ ถึงคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารว่า ข้อมูลในเว็บไซต์ตามคำแนะนำของสำนักงานพลังงานภูมิภาคที่ ๔ (ราชบุรี) เป็นข้อมูลเก่าเหมือนที่มีอยู่ในหนังสือที่ผู้อุทธรณ์ได้พิมพ์แจกจ่ายในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ไม่ใช่ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันแต่อย่างใด และการให้ข้อมูลของสำนักงานพลังงานภูมิภาคที่ ๔ (ราชบุรี) แก่ประชาชนไม่ควรเป็นสองมาตรฐานคือ ข้อมูลที่เป็นเว็บไซต์ประชาชนทั่วไปที่ไม่มีความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ไม่สามารถรับข้อมูลข่าวสารนี้ได้ คงมีแต่ประชาชนที่มีความรู้ด้านอินเทอร์เน็ตเท่านั้นที่สามารถรับข้อมูลของสำนักงานพลังงานภูมิภาคที่ ๔ (ราชบุรี) ได้ ผู้อุทธรณ์จึงอุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานพลังงานภูมิภาคที่ ๔ (ราชบุรี) ดังกล่าว

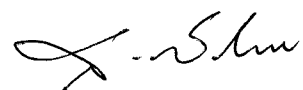
คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาคำอุทธรณ์ คำชี้แจงของผู้อุทธรณ์และผู้แทนสำนักงานพลังงานภูมิภาคที่ ๔ (ราชบุรี) และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า ผู้อุทธรณ์ดำเนินธุรกิจการให้บริการแก่ประชาชนเกี่ยวกับรถยนต์ครบวงจร ได้จัดพิมพ์หนังสือข้อมูลสถานีบริการก๊าซทั่วประเทศในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ แจกจ่ายฟรี เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนในการเดินทาง โดยได้รับความร่วมมือในการให้ข้อมูลจากสำนักงานพลังงานภูมิภาคทั้ง ๑๒ แห่ง แต่ปัจจุบันได้มีสถานีบริการก๊าซเกิดขึ้นเพิ่มจากเดิมจำนวนมาก ผู้อุทธรณ์จึงมีหนังสือไปยังสำนักงานพลังงานภูมิภาคที่ ๑ - ๑๒ เพื่อขอข้อมูลเกี่ยวกับสถานีบริการก๊าซเพิ่มเติม ซึ่งสำนักงานพลังงานภูมิภาคที่ ๑ - ๓ และ ๕ - ๑๒ ได้ให้ข้อมูลแก่ผู้อุทธรณ์แล้ว แต่สำนักงานพลังงานภูมิภาคที่ ๔ (ราชบุรี) ซึ่งดูแลพื้นที่ ๗ จังหวัดคือ ราชบุรี นครปฐม สมุทรสาคร สมุทรสงคราม กาญจนบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ ไม่ยอมให้ข้อมูล ทำให้ไม่สามารถจัดพิมพ์ข้อมูลทั้งหมดแจกจ่ายได้ ทั้งนี้ ผู้อุทธรณ์อ้างว่า ได้ประสานงานทางโทรศัพท์กับเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการสำนักงานพลังงานภูมิภาคที่ ๔ (ราชบุรี) แล้วได้รับคำตอบว่า รายชื่อสถานที่บริการก๊าซเป็นเรื่องความมั่นคงของชาติ และเป็นความลับของทางราชการที่ไม่สามารถเปิดเผยได้ ผู้อุทธรณ์จึงได้สอบถามเจ้าหน้าที่สำนักงานพลังงานภูมิภาคที่ ๔ (ราชบุรี) ว่า หากเป็นความลับของทางราชการ ทำไมจึงเผยแพร่อยู่ใน www.doeb.go.th ได้ ทำไมเมื่อปีพ.ศ. ๒๕๔๘ จึงให้ข้อมูลมาจัดพิมพ์ได้ และทำไมสำนักงานพลังงานภูมิภาคที่ ๑ - ๓ และ ๕ - ๑๒ จึงให้ข้อมูลได้ ทั้งนี้ ผู้อุทธรณ์ได้ส่งเอกสารของสำนักงานพลังงานภูมิภาคทั้ง ๑๑ แห่ง ไปให้เจ้าหน้าที่สำนักงานพลังงานภูมิภาคที่ ๔ (ราชบุรี)



ด้วยแล้ว แต่ยังได้รับการปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ร้องขอ ต่อมา สำนักงานพลังงานภูมิภาคที่ ๔ (ราชบุรี) มีหนังสือที่ พน ๐๒๐๔.๔/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๐ ถึงผู้อุทธรณ์ว่า ข้อมูลรายชื่อสถานบริการก๊าซที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอสามารถดูข้อมูลได้จากเว็บไซต์ข้างต้น เมื่อผู้อุทธรณ์เปิดเว็บไซต์ดังกล่าวดู ปรากฏว่า เป็นข้อมูลเก่าเหมือนที่มีอยู่ในหนังสือที่ผู้อุทธรณ์ได้จัดพิมพ์แจกจ่ายในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งในพื้นที่ที่สำนักงานพลังงานภูมิภาคที่ ๔ (ราชบุรี) รับผิดชอบ มีสถานบริการก๊าซเพิ่มขึ้นอีกหลายแห่ง แต่ก็ไม่มีข้อมูลปรากฏในเว็บไซต์ดังกล่าวแต่อย่างใด ผู้อุทธรณ์จึงอุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานพลังงานภูมิภาคที่ ๔ (ราชบุรี)

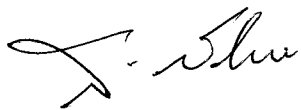
ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคมฯ ผู้แทนสำนักงานพลังงานภูมิภาคที่ ๔ (ราชบุรี) ชี้แจงว่า สำนักงานพลังงานภูมิภาคที่ ๔ (ราชบุรี) มิได้ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอแต่อย่างใด โดยเฉพาะได้เคยให้ข้อมูลสถานบริการก๊าซกับผู้อุทธรณ์เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๘ และได้มีหนังสือที่ พน ๐๒๐๔.๔/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๐ แจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบว่า ข้อมูลดังกล่าวสามารถเรียกดูได้ทาง www.doeb.go.th เพื่อความสะดวกรวดเร็ว ประกอบกับข้อมูลสถานบริการก๊าซในช่วงเดือนมีนาคม – เมษายน ๒๕๕๐ อยู่ในระหว่างปรับปรุงข้อมูล เพราะมีการยื่นขออนุญาตก่อสร้างสถานบริการก๊าซอีกหลายราย และอยู่ในระหว่างพิจารณาออกใบอนุญาต จึงยังมิได้ส่งข้อมูลให้กับผู้อุทธรณ์ และเมื่อมีการปรับปรุงข้อมูลเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงได้จัดส่งข้อมูลให้แก่ผู้อุทธรณ์ตามหนังสือสำนักงานพลังงานภูมิภาคที่ ๔ (ราชบุรี) ที่ พน ๐๒๐๔.๔/๓๕๙ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๐ แล้ว เว้นแต่ข้อมูลหมายเลขโทรศัพท์ของสถานบริการก๊าซมิได้จัดส่งให้เนื่องจากเห็นว่า ข้อมูลเบอร์โทรศัพท์ที่ผู้ยื่นขออนุญาตก่อสร้างสถานบริการก๊าซให้ไว้อาจมิใช่เบอร์โทรศัพท์ที่ถูกต้องของสถานบริการก๊าซเมื่อก่อสร้างเสร็จและเปิดให้บริการ ทั้งนี้ ข้อมูลดังกล่าวไม่เป็นข้อมูลลับของทางราชการและไม่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงแต่อย่างใด

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอมิใช่ข้อมูลข่าวสารลับหรือเกี่ยวข้องกับความมั่นคง เพราะเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีเผยแพร่อยู่ในเว็บไซต์ของทางราชการอยู่แล้ว และสำนักงานพลังงานภูมิภาคที่ ๔ (ราชบุรี) ได้เคยให้ข้อมูลสถานบริการก๊าซฯ ที่ขออนุญาตถึงเดือนกันยายน ๒๕๔๘ ให้แก่ผู้อุทธรณ์แล้ว ดังนั้น ข้ออ้าง



ของสำนักงานพลังงานภูมิภาคที่ ๔ (ราชบุรี) ที่ว่า ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นข้อมูลข่าวสารลับ และเกี่ยวข้องกับความมั่นคง จึงเป็นข้ออ้างที่มีใช้เหตุผลตามกฎหมายแต่เป็นข้อแก้ตัวที่มีลักษณะเจตนาในการประวิงการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน ซึ่งไม่สอดคล้องกับหลักการ บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี สำหรับข้อมูลสถานีบริการก๊าซที่ขออนุญาตภายหลังเดือนกันยายน ๒๕๔๘ สำนักงานพลังงานภูมิภาคอื่นๆ อีก ๑๑ แห่ง ได้ให้ข้อมูลแก่ผู้อุทธรณ์แล้ว การที่ สำนักงานพลังงานภูมิภาคที่ ๔ (ราชบุรี) อ้างว่า มิได้ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลให้แก่ผู้อุทธรณ์ แต่ได้ให้ผู้อุทธรณ์ตรวจสอบข้อมูลที่ร้องขอได้จากเว็บไซต์ของทางราชการนั้น ยังไม่เป็นการ ถูกต้องตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพราะการเผยแพร่ข้อมูล ทางเว็บไซต์เป็นเพียงการประชาสัมพันธ์ข้อมูลของทางราชการ แต่กรณีนี้เป็นกรณีที่ผู้อุทธรณ์ ร้องขอข้อมูลต่อหน่วยงานของรัฐ ตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของ ราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งหน่วยงานของรัฐต้องจัดหาข้อมูลข่าวสาร พร้อมทั้งสำเนาที่มีค่า รับรองถูกต้องให้แก่ผู้ร้องขอ การที่สำนักงานพลังงานภูมิภาคที่ ๔ (ราชบุรี) ให้ผู้อุทธรณ์ไป ตรวจสอบข้อมูลในเว็บไซต์จึงเป็นการปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ไม่ถูกต้องตาม พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ส่วนที่สำนักงานพลังงานภูมิภาคที่ ๔ (ราชบุรี) อ้างว่า ข้อมูลสถานี บริการก๊าซในช่วงเดือนมีนาคม - เมษายน ๒๕๕๐ อยู่ระหว่างการปรับปรุงข้อมูลนั้นไม่อาจรับ ฟังได้ เพราะผู้อุทธรณ์มีหนังสือร้องขอข้อมูลต่อสำนักงานพลังงานภูมิภาคที่ ๔ (ราชบุรี) ตั้งแต่วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ สำนักงานพลังงานภูมิภาคที่ ๔ (ราชบุรี) จึงต้องพิจารณาเปิดเผย ข้อมูลที่มีอยู่แล้วในขณะที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอให้แก่ผู้อุทธรณ์ เพราะข้อมูลข่าวสารย่อมอาจมีความ เคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงได้ การอ้างเหตุดังกล่าวทำให้ผู้อุทธรณ์ได้รับข้อมูลล่าช้า แม้ต่อมา สำนักงานพลังงานภูมิภาคที่ ๔ (ราชบุรี) จะได้ให้ข้อมูลสถานีบริการก๊าซ แก่ผู้อุทธรณ์แล้ว แต่ก็ถือได้ว่าแนวทางปฏิบัติของสำนักงานพลังงานภูมิภาคที่ ๔ (ราชบุรี) ไม่เป็นไปตาม เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่ต้องการให้ประชาชน เข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการ นอกจากนี้ การที่สำนักงานพลังงานภูมิภาคที่ ๔ (ราชบุรี) เปิดเผยข้อมูลสถานีบริการก๊าซบางส่วนให้แก่ผู้อุทธรณ์แล้ว แต่ยังมีได้เปิดเผยเบอร์โทรศัพท์ ของสถานีบริการก๊าซ โดยอ้างว่าเป็นเบอร์โทรศัพท์ของผู้ยื่นขออนุญาตตั้งสถานีบริการก๊าซ ซึ่งอาจมิใช่ของสถานีบริการก๊าซ ก็เป็นการไม่ถูกต้องเช่นกัน เพราะเมื่อผู้ยื่นขออนุญาตมิได้ แจ้งเปลี่ยนแปลงเบอร์โทรศัพท์ที่ไว้ไว้ ย่อมถือได้ว่าผู้ยื่นขออนุญาต มีความประสงค์จะให้ใช้ เบอร์โทรศัพท์ดังกล่าวในการติดต่อกับสถานีบริการก๊าซที่ได้รับอนุญาตด้วย ดังนั้น ข้อมูล ข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอจึงเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายจึงมีมติให้สำนักงานพลังงานภูมิภาคที่ ๔ (ราชบุรี) เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอคือ รายละเอียดของสถานีบริการก๊าซ แอลพีจี พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ ในเขตพื้นที่ของสำนักงานพลังงานภูมิภาคที่ ๔ (ราชบุรี) ที่ขออนุญาตเพิ่มเติมตั้งแต่หลังเดือนกันยายน ๒๕๔๘ จนถึงปัจจุบัน พร้อมทั้งสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องให้แก่ผู้อุทธรณ์



(นายสมยศ เชื้อไทย)

หัวหน้าคณะที่ ๓



กรรมการ

(ศาสตราจารย์ปรีดี เกษมทรัพย์)



กรรมการ

(นายธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์)



กรรมการ

(นายสีกหาญ โตมรศักดิ์)



กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

(นายวรเจตน์ ภาคีรัตน์)